

Asia: VN/7187/2026

Lausuntopyyntö Oikeuspalveluviraston ehdotuksesta organisaatorakenteen ja toimipaikkaverkoston muuttamiseksi

1. Yleiset kommentit Oikeuspalveluviraston ehdotuksista

Kommentit

Sodankylän kunta vastustaa Oikeuspalveluviraston toimipaikkaverkoston supistamista koskevaa esitystä siltä osin kuin se tarkoittaa Sodankylän toimipisteen lakkauttamista.

Kunta katsoo, että Sodankylän toimipisteen säilyttäminen on välttämätöntä alueen asukkaiden yhdenvertaisten ja kohtuullisesti saavutettavien oikeuspalvelujen turvaamiseksi. Esitetty toimipaikkaverkon supistaminen heikentäisi merkittävästi Keski-Lapin ja osin myös Itä-Lapin asukkaiden mahdollisuuksia saada oikeusapua, talous- ja velkaneuvontaa sekä yleisen edunvalvonnan palveluja.

Lapin erityisolosuhteet, kuten pitkät välimatkat, harva asutus sekä rajallinen julkinen liikenne, edellyttävät kattavaa ja alueellisesti tasapainoista palveluverkkoa. Matkat lähimpiin esitettyihin toimipisteisiin ovat monin paikoin pitkiä ja ajallisesti kuormittavia, mikä käytännössä heikentää palvelujen saavutettavuutta erityisesti iäkkäiden ja haavoittuvassa asemassa olevien asiakkaiden näkökulmasta. Esimerkiksi Inari-Sodankylä n. 200 km, Kittilä-Sodankylä n. 90 km, Rovaniemi-Sodankylä n. 130 km. Kunnanhallitus pyytää kiinnittämään huomiota myös alati heikentyneeseen tiestön kuntoon, mikä lisää väistämättä asiointimatka-aikaa siten, että lähimpäänkin (Kittilä) toimipisteeseen matka-aika on noin 1,5 tuntia.

Sodankylä toimii Keski-Lapin keskeisenä asiointi- ja palvelukeskuksena. Sen toimipiste palvelee laajasti myös naapurikuntien asukkaita. Toimipisteen lakkauttaminen johtaisi alueellisen palvelutason merkittävään heikkenemiseen ja vaarantaisi kansalaisten tosiasiallisen oikeusturvan toteutumisen.

Kunta korostaa, että oikeusapupalvelujen saatavuus liittyy keskeisesti perustuslaissa turvattuihin oikeusturvan takeisiin. palvelujen tulee olla saavutettavissa kohtuullisella etäisyydellä asuinpaikasta riippumatta. Pelkkä sähköisten palvelujen kehittäminen ei korvaa paikallisen lähipalvelun tarvetta, erityisesti alueilla, joissa väestö on keskimääräistä iäkkäämpää ja digipalvelujen käyttö epäyhtenäistä.

Sodankylän kunta esittää, että Oikeuspalveluviraston toimipaikkaverkostoa koskevassa uudistuksessa:

- Sodankylän toimipiste säilytetään osana pysyvää palveluverkkoa
- palvelujen alueellinen saavutettavuus turvataan huomioimalla Lapin erityisolosuhteet
- palveluverkkoa kehitettäessä varmistetaan kansalaisten yhdenvertainen kohtelu
- arvioidaan realistisesti myös yksityisten palvelujen saatavuus ja saavutettavuus alueella

Lisäksi kunta pitää perusteltuna, että toimipaikkamäärittelyssä hyödynnetään joustavia ratkaisuja siten, että myös pienemmät toimipisteet voivat toimia osana virallista palveluverkkoa, vaikka kaikkia palveluja ei tuotettaisi jokaisessa toimipisteessä.

Sodankylän kunta painottaa, että julkisten oikeuspalvelujen järjestämisessä tulee ensisijaisesti turvata kansalaisten palvelut, ei heikentää niitä rakenteellisilla ratkaisuilla.

2. Edunvalvontatoimistojen määrä, alueet ja nimet

Kommenttinne ehdotuksesta ja sen vaikutuksista

-

3. Talous- ja velkaneuvontatoimistojen määrä, alueet ja nimet

Kommenttinne ehdotuksesta ja sen vaikutuksista

-

4. Oikeusaputoimistojen määrä, alueet ja nimet

Kommenttinne ehdotuksesta ja sen vaikutuksista

-

5. Ehdotus johtavan talous- ja velkaneuvojan kelpoisuusvaatimuksesta

Kommenttinne ehdotuksesta ja sen vaikutuksista

-

6. Ehdotus viroista, joissa edellytetään erinomaista ruotsin kielen taitoa ja hyvää suomen kielen taitoa

Kommenttinne ehdotuksesta ja sen vaikutuksista

-

7. Edunvalvonnan sijaistoimistot

Kommenttinne ehdotuksesta ja sen vaikutuksista

-

8. Ehdotus toimipaikoista

Kommenttinne ehdotuksesta ja sen vaikutuksista

-

Aikio Taina
Sodankylän kunta - Kunnanhallitus 26.5.2026 § 129